

ÎN C H E I E R E

04 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Ravelon” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2017

c o n s t a t ă :

La data de 07 decembrie 2015 Întreprinderea cu Capital Străin „Ravelon” Societate cu Răspundere Limitată (în continuare ÎCS „Ravelon” SRL) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” (în continuare SA „Termoelectrica”) cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a menționat că, la 29 ianuarie 2015, între ÎCS „Ravelon” SRL, în calitate de prestator și SA „Termoelectrica”, în calitate de beneficiar a fost încheiat contractul de prestări servicii nr. 3/17-6/15.

Ulterior, au fost încheiate contractele de prestări servicii nr. 30/17-6/15 din 23 aprilie 2015, nr. 52/17-6/15 din 27 aprilie 2015, nr. 59/17-6/15 din 28 aprilie 2015 și nr. 94/17-6/15 din 08 mai 2015, în temeiul cărora ÎCS „Ravelon” SRL a prestat pentru și în folosul SA „Termoelectrica” lucrări de reparație și deservire a bunurilor beneficiarului însumă totală de 6.594.028, 95 de lei.

Potrivit pct. 1.6 din contractele indicate, SA „Termoelectrica” s-a obligat să achite serviciile prestate de ÎCS „Ravelon” SRL, în termen de 60 de zile din momentul recepționării acestora și semnării actelor de primire-predare.

Relevă că, întru confirmarea serviciilor prestate, a eliberat, iar SA „Termoelectrica” a recepționat și semnat atât facturile fiscale, cât și actele de primire-predare a serviciilor existente, în sumă totală de 6.594.028, 95 de lei.

Susține că, la data de 17 iulie 2015 și 21 iulie 2015 SA „Termoelectrica” a achitat parțial pentru serviciile prestate, și anume suma de 211.000 de lei, fapt confirmat prin ordinile de plată nr. 1136 și nr. 1156, iar la 10 noiembrie 2015, în baza somației DAF

Ciocana nr. 01-18/4-2921 din 12 octombrie 2015, prima a achitat în folosul ÎCS „Ravelon” SRL restanțele la bugetul de stat ce țin de taxa pe valoare adăugată, contribuție de asigurare socială obligatorie, contribuții de asigurare socială și impozit pe venit reținut din salariu în sumă totală de 48.295.276, 00 de lei, fapt ce se confirmă prin ordinele de plată nr. 1522, 1523, 1524 și 1525 din 10 noiembrie 2015 și notificarea nr. 79/2004 din 18 noiembrie 2015, astfel, micșorându-se datoria debitorului față de creditor cu 693.952,76 de lei.

Mai indică faptul că, la rândul său, în baza facturilor fiscale seria FA 4032675 din 31 octombrie 2015, FA4032638 din 30 septembrie 2015, FA4032157 din 31 august 2015, FA4031803 din 31 iulie 2015, FA3756733 din 30 iunie 2015 și FA3756517 din 31 mai 2015 a achiziționat de la SA „Termoelectrica” produse alimentare în sumă de 12.748, 15 de lei, în acest mod micșorându-se datoria prin compensare.

Menționează că, la data de 22 octombrie 2015 între ÎCS „Ravelon” SRL și SA „Termoelectrica” a fost semnat actul de verificare, prin care ultima a recunoscut datoria în sumă de 4.444.514, 86 de lei.

Astfel, indică că, reieșind din operațiunile menționate, la data depunerii cererii de chemare în judecată, SA „Termoelectrica” are o datorie față de ÎCS „Ravelon” SRL în sumă de 5.887.328, 04 de lei, fapt reflectat în actul de verificare a decontărilor reciproce din 01 decembrie 2015.

Susține că deși, termenul scadent de achitare pentru serviciile prestate a expirat, a încercat pe cale amiabilă să soluționeze diferendul, expediind în adresa SA „Termoelectrica” pretenții cu solicitarea de a achita datoria, însă careva măsuri în acest sens nu au fost întreprinse.

Solicită admiterea cererii de chemare în judecată, încasarea din contul SA „Termoelectrica” în beneficiul ÎCS „Ravelon” SRL datoria în sumă de 5.887.328, 04 de lei și cheltuielile de judecată.

Prin cererea de concretizare a pretențiilor din 09 februarie 2016 solicită încasarea din contul SA „Termoelectrica” în beneficiul ÎCS „Ravelon” SRL datoria de 6.234.115, 97 de lei, și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de concretizare a menționat că, după depunerea cererii de chemare în judecată, prin scrisoarea nr. 79/2482 din 10 decembrie 2015, SA „Termoelectrica” a confirmat existența datoriei pretinse și a recunoscut pretențiile invocate în sumă de 5.887.328, 04 de lei.

Mai menționează că, după înaintarea acțiunii a continuat prestarea serviciilor în folosul SA „Termoelectrica”, valoarea căroră constituie 2.850.686, 95 de lei, fapt confirmat prin facturile fiscale seria FB 8580657 din 30 noiembrie 2015 în sumă de 554.349, 38 de lei, FB8580663 din 16 decembrie 2015 în sumă de 1.611.910, 16 de lei și FB8580670 din 22 ianuarie 2016 în sumă de 684.427, 41 de lei.

Relevă că, între timp, a procurat de la SA „Termoelectrica”, prin compensare, produse lactate în sumă de 3.899, 02 de lei, fapt ce se confirmă prin facturile fiscale FA4417232 din 30 noiembrie 2015 și FA4417491 din 31 decembrie 2015.

Totodată, la 16 decembrie 2015 și 28 decembrie 2015 SA „Termoelectrica” a achitat suplimentar suma de 2.500.000, 00 de lei în contul stingerii pretensei datorii, fapt confirmat prin ordinele de plată nr. 1642 și nr. 1752.

Astfel, invocă faptul că, datoria de 6.234.115,97 de lei este formată din următoarele calcule: 5.887.328, 04 de lei potrivit cererii de chemare în judecată, 554.349, 38 de lei potrivit facturii fiscale FB8580657 din 30 noiembrie 2015,

1.611.910, 16 de lei potrivit facturii fiscale FB8580663 din 16 decembrie 2015, 684.427, 41 de lei potrivit facturii fiscale FB8580670 din 22 ianuarie 2016, iar în total 8.738.014, 99 de lei, din care urmează a fi scăzute sumele de 2.152, 66 de lei pentru procurarea produselor lactate potrivit facturii fiscale FA4417232 din 30 noiembrie 2015; 1.746, 36 de lei pentru procurarea produselor lactate potrivit facturii fiscale FA4417491 din 31 decembrie 2015; 1.000.000, 00 de lei achitat potrivit ordinului de plată nr. 1642 din 16 decembrie 2015; 1.500.000, 00 de lei achitat potrivit ordinului de plată nr. 1752 din 28 decembrie 2015.

Prin hotărârea Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău, din 21 martie 2016 s-a admis acțiunea, s-a încasat din contul SA „Termoelectrica” în beneficiul ÎCS „Ravelon” SRL suma de 6.234.115, 97 de lei cu titlu de datorie, suma de 50.000 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de judecată sub formă de taxă de stat și suma de 10.000 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică, iar în total suma de 6.294.115, 97 de lei.

La data de 19 aprilie 2016 SA „Termoelectrica” a declarat apel împotriva hotărârea Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău, din 21 martie 2016, solicitând casarea acesteia în partea admiterii pretenției cu privire la compensarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 10.000 de lei, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de respingere a pretenției.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2017 s-a respins apelul declarat de SA „Termoelectrica” și s-a menținut hotărârea Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău, din 21 martie 2016.

La data de 21 februarie 2017, SA „Termoelectrica” a depus cerere de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe în partea sumei adjudecate cu titlu de cheltuieli de asistență juridică în mărime de 10.000, 00 de lei, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de respingere a cerinței de compensare a cheltuielilor de asistență juridică, sau, în caz contrar, să fie redusă conform calculului legal pertinent pe motiv că suma pretinsă nu este reală, necesară și rezonabilă în raport cu circumstanțele speței.

În motivarea recursului a invocat că, instanțele inferioare eronat au aplicat prevederile art. 96 alin. (1) din Codul de procedură civilă, deoarece intimatul nu a prezentat copia de pe factura de strictă evidență, nu a fost prezentată lista detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora cu tariful și orarul.

La fel, menționează că, prezenta cauză nu prezintă un nivel de complexitate sporit, deoarece lipsește dificultatea întrebărilor juridice ridicate în speță, cu atât mai mult că de fapt lipsește litigiul de fapt referitor la suma datoriei adjudecate.

Subliniază că, din 3 ședințe de judecată fixate în prima instanță lucrativă a fost doar una, altele două fiind amânate.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă

încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul constată că din materialele cauzei nu poate fi stabilit momentul comunicării recurentului a deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2016 (f.d. 16-20 vol. II) pentru a determina respectarea termenului legal de declarare a recursului, însă decizia recurată a fost expediată participanților la proces prin scrisoarea de însoțire nr. 1194 din 10 februarie 2017 (f.d. 21 vol. II), iar cererea de recurs a fost depusă la data de 21 februarie 2017, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe recurs (f.d. 23 vol. II), prin urmare calea de atac se consideră exercitată în termen.

Argumentele invocate în recurs precum că, instanța de apel eronat a aplicat prevederile art. 96 alin. (1) din Codul de procedură civilă, deoarece intimatul nu a

prezentat copia de pe factura de strictă evidență, nu a fost prezentată lista detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora cu tariful și orarul, nu poate fi acceptată, deoarece norma dată garantează părții care a avut câștig de cauză compensarea cheltuielilor de asistență juridică suportate din contul părții care a pierdut procesul, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

La acest capitol, Completul reține că, prin hotărârea Judecătorei Ciocana, mun.Chișinău, din 21 martie 2016 intimata-reclamantă a avut câștig de cauză în pricina intentată la cererea sa de chemare în judecată înaintată împotriva SA „Termoelectrica” (f.d. 209-218).

Astfel, admiterea pretenției reclamantei privind fondul cauzei este momentul nașterii dreptului acesteia de a i se compensa cheltuielile de asistență juridică ce le-a suportat în legătură cu remunerarea serviciilor prestate de avocat.

La caz, instanța de recurs remarcă că, prin ordinul de plată nr. 18 din 15 februarie 2016 se confirmă faptul achitării de către ÎCS „Ravelon” SRL în beneficiul Cabinetului Avocatului „Bejan Sergiu” suma de 10000 de lei, în contul plății pentru serviciile de asistență juridică prestate în baza contractului nr. 42 din 21 septembrie 2015 (f.d. 196 vol. I). Astfel, cheltuielile de asistență juridică sunt realmente angajate, adică pe care intimata le-a plătit.

Totodată, în baza contractului de asistență juridică nr. 42 din 21 septembrie 2015 încheiat între Cabinetului Avocatului „Bejan Sergiu” și ÎCS „Ravelon” SRL, ultima a eliberat avocatului Sergiu Bejan mandatul avocațial seria MA nr. 0930987 din 21 septembrie 2015 (f.d. 137 vol. I), în baza căruia a reprezentat interesele ÎCS „Ravelon” SRL în cadrul pricinii civile intentate împotriva SA „Termoelectrica” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Referitor la argumentul recurenteii precum că cheltuielile de asistență juridică suportate de intimată nu sunt reale, necesare și rezonabile în raport cu circumstanțele speței, instanța de recurs taxează că, aceste cheltuieli sunt bazate primordial pe principiul asigurării dreptului persoanei la apărare, garantat de Constituție. Or, stabilirea garanțiilor pentru activitatea de acordare a asistenței juridice reprezintă condițiile juridice stipulate de lege prin care pot fi apărate drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanelor fizice și juridice în Republica Moldova

În această ordine de idei, consacrand dezideratul fundamental privind dreptul la apărare, statul garantează tuturor persoanelor asistență juridică profesională și dreptul de a beneficia de asistență juridică a oricărui avocat în bază de acord al părților, în dependență de starea materială a persoanei.

Astfel, Curtea Constituțională învederează în pct. 8 al Hotărârii nr. 12 din 19 iunie 2003 „pentru controlul constituționalității Legii cu privire la avocatură” că, munca avocatului este remunerată din contul onorariilor primite de la persoanele fizice și juridice, iar mărimea onorariului se stabilește prin acordul părților și nu poate fi schimbată de autoritățile publice sau de instanța de judecată.

Distinct celor enunțate, ținând cont de complexitatea cauzei, dificultatea problemelor juridice ridicate de speță, aportul avocatului la soluționarea cauzei, timpul și munca depusă de avocat, aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoștințele profunde a unor reglementări de profil), rezultatul obținut, restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei, experiența, reputația și abilitatea avocatului, precum și suma despăgubirilor pretinse, și în final obținute, în cauză, instanța de recurs ajunge la concluzia că, la soluționarea chestiunii privind

compensarea cheltuielilor de asistență juridică și la determinarea cuantumului compensației acordate în pricina din speță, instanțele inferioare corect au apreciat cheltuielile de asistență juridică suportate de intimată ca fiind real suportate, necesare și rezonabile.

Cu titlu secundar, instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs, în esența lor, sânt similare argumentelor invocate în cererea de apel, care au fost deja supuse examinării și aprecierii juste de către instanța de apel prin prisma art.130 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și respectiv nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs, iar actele normative vizate au fost interpretate și aplicate elocvent de instanța de apel prin prisma circumstanțelor importante ale pricinii.

Astfel, Completul notează că, recurentul nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea ilegalității deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond.

În acest sens, completul reamintește prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că "... art. 6 parag.1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes." (*cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25.02.1995, nr.26561/1995*)

Colegiul concluzionează că, din conținutul cererii de recurs nu rezultă existența unuia din temeiurile legale de recurs.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, ca fiind inadmisibil în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nicolae Craiu